



Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

2. září 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Článek 267 SFEU – Pojem ‚vnitrostátní soud‘ – Kritéria – Procura della Repubblica di Trento (státní zastupitelství v Trentu, Itálie) – Nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce“

Ve věci C-66/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Procura della Repubblica di Trento (státní zastupitelství v Trentu, Itálie) ze dne 15. ledna 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 24. ledna 2020, v řízení o uznání a výkonu evropského vyšetřovacího příkazu týkajícím se

XK,

za účasti:

Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe (zpravodajka), soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s G. Aiellem a E. Figlioliem, avvocati dello Stato,
- za německou vládu J. Möllerem, M. Hellmannem a F. Halabim, jako zmocněnci,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem, jakož i A. Pimenta, D. Capinha, P. Barros da Costa a L. Medeiros, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: italština.

– za Evropskou komisi C. Cattabriga a M. Wasmeierem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. března 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. c) bodu ii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech (Úř. věst. 2014, L 130, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci žádosti o výkon evropského vyšetřovacího příkazu v Itálii, který vydal Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (Finanční úřad pro daňové trestní věci a daňové vyšetřování v Münsteru, Německo) (dále jen „Finanční úřad pro daňové trestní věci v Münsteru“) vůči XK.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Bod 34 odůvodnění směrnice 2014/41 zní následovně:

„Tato směrnice se vzhledem ke své oblasti působnosti zabývá pouze předběžnými opatřeními, jejichž cílem je shromažďování důkazních prostředků. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že každý prostředek včetně finančního majetku může v průběhu trestního řízení podléhat různým předběžným opatřením, a to nejen za účelem shromažďování důkazních prostředků, ale také za účelem zabavení. Je třeba uznat, že rozdíl mezi těmito dvěma účely předběžných opatření není vždy zřejmý a že účel předběžného opatření se může v průběhu řízení měnit. Z tohoto důvodu má zásadní význam, aby byl zachován bezproblémový vztah mezi jednotlivými nástroji, které se na tuto oblast vztahují. Dále by ze stejného důvodu mělo být ponecháno na vydávajícím orgánu, aby posoudil, zda má daný prostředek být využit jako důkaz, a tedy zda jej má pokrýt evropský vyšetřovací příkaz.“

- 4 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Evropský vyšetřovací příkaz a povinnost jej vykonat“, v odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Evropský vyšetřovací příkaz je rozhodnutí justičního orgánu vydané či potvrzené justičním orgánem jednoho členského státu (dále jen „vydávající stát“) za účelem provedení jednoho nebo několika konkrétních vyšetřovacích úkonů v jiném členském státě (dále jen „vykonávající stát“) s cílem získat důkazy v souladu s touto směrnicí.

[...]

2. Členské státy vykonají evropský vyšetřovací příkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s touto směrnicí.“

5 Článek 2 uvedené směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

c) ‚vydávajícím orgánem‘:

- i) soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v daném případě nebo
- ii) jakýkoli jiný příslušný orgán, který vydávající stát určí a který v konkrétním případě jedná jako vyšetřující orgán v trestním řízení a má v souladu s vnitrostátním právem pravomoc nařídit shromažďování důkazů. Kromě toho musí evropský vyšetřovací příkaz před jeho předáním vykonávajícímu orgánu a po posouzení jeho souladu s podmínkami pro vydání evropského vyšetřovacího příkazu podle této směrnice, zejména s podmínkami stanovenými v čl. 6 odst. 1, potvrdit soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce ve vydávajícím státě. Pokud byl evropský vyšetřovací příkaz potvrzen justičním orgánem, může být pro účely předání evropského vyšetřovacího příkazu tento orgán rovněž považován za vydávající orgán;

d) ‚vykonávajícím orgánem‘ orgán, který má pravomoc uznat evropský vyšetřovací příkaz a zajistit jeho výkon v souladu s touto směrnicí a s postupy platnými v obdobných vnitrostátních případech. V rámci těchto postupů může být vyžadováno soudní povolení ve vykonávajícím státě, pokud tak stanoví jeho vnitrostátní právo.“

6 Článek 5 téže směrnice, nadepsaný „Obsah a forma evropského vyšetřovacího příkazu“, v odstavci 1 stanoví:

„Formulář evropského vyšetřovacího příkazu uvedený v příloze A musí být vyplněn, podepsán a přesnost a správnost jeho obsahu ověřena vydávajícím orgánem.

Evropský vyšetřovací příkaz obsahuje zejména tyto informace:

a) údaje o vydávajícím orgánu a případně o potvrzujícím orgánu;

[...]“

7 Článek 6 směrnice 2014/41, nadepsaný „Podmínky pro vydání a předání evropského vyšetřovacího příkazu“, stanoví:

„1. Vydávající orgán může vydat evropský vyšetřovací příkaz, pouze pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) vydání evropského vyšetřovacího příkazu je nezbytné a přiměřené pro účely řízení podle článku 4 při zohlednění práv podezřelé nebo obviněné osoby a
- b) vyšetřovací úkon nebo úkony uvedené v evropském vyšetřovacím příkazu by za stejných podmínek bylo možné nařídit u obdobného vnitrostátního případu.

2. Splnění podmínek uvedených v odstavci 1 posuzuje v každém jednotlivém případě vydávající orgán.

3. Pokud má vykonávající orgán důvod se domnívat, že podmínky uvedené v odstavci 1 splněny nejsou, může konzultovat nezbytnost výkonu evropského vyšetřovacího příkazu s vydávajícím orgánem. Po této konzultaci může vydávající orgán rozhodnout o vzetí evropského vyšetřovacího příkazu zpět.“

8 Článek 9 této směrnice, nadepsaný „Uznání a výkon“, v odstavcích 1 až 3 stanoví:

„1. Vykonávající orgán uzná bez dalších formalit evropský vyšetřovací příkaz předaný v souladu s touto směrnicí a zajistí jeho výkon stejným způsobem a za stejných podmínek, jako by daný vyšetřovací úkon byl nařízen orgánem vykonávajícího státu, ledaže se tento orgán rozhodne uplatnit některý z důvodů odmítnutí uznání nebo výkonu nebo některý z důvodů odkladu stanovených v této směrnici.

2. Pokud není v této směrnici stanoveno jinak, vykonávající orgán dodrží formální náležitosti a postupy výslovně uvedené vydávajícím orgánem, pokud tyto formální náležitosti a postupy nejsou v rozporu se základními právními zásadami vykonávajícího státu.

3. Pokud vykonávající orgán obdrží evropský vyšetřovací příkaz, který nebyl vydán vydávajícím orgánem podle čl. 2 písm. c), vykonávající orgán vrátí evropský vyšetřovací příkaz zpět vydávajícímu státu.“

9 Článek 11 uvedené směrnice, nadepsaný „Důvody k odmítnutí uznání nebo výkonu“, v odst. 1 uvádí důvody pro odmítnutí uznání nebo výkonu evropského vyšetřovacího příkazu ve vykonávajícím státě.

10 Formulář evropského vyšetřovacího příkazu uvedený v příloze A téže směrnice obsahuje mimo jiné oddíl L, ve kterém musí být v případě potřeby uvedeny údaje o justičním orgánu, který evropský vyšetřovací příkaz potvrdil.

Německé právo

11 Ustanovení § 386 Abgabenordnung (daňový zákoník), ve znění použitelném na skutkové okolnosti v původním řízení, stanoví:

„(1) Při podezření na daňový delikt přísluší vyšetřování finančnímu úřadu. Pro účely tohoto oddílu se finančním úřadem rozumí Hauptzollamt [(Hlavní celní úřad)], Finanzamt [(finanční úřad)], Bundeszentralamt für Steuern [(Spolkový ústřední daňový úřad)] a Familienkasse [(Pokladna pro vyplácení rodinných dávek)].

(2) Finanční úřad provádí šetření v souladu s omezeními uvedenými v § 399 odst. 1 a § 400 a § 401 samostatně, pokud čin:

1. představuje výlučně daňový delikt nebo

2. zároveň porušuje další trestní zákony a toto porušení se týká církevních daní nebo jiných veřejnoprávních odvodů souvisejících s daňovým základem, vyměřením daně nebo částkou daně.

(3) Odstavec 2 se nepoužije, jakmile je na obviněného z trestného činu vydán zatýkácí rozkaz nebo zajišťovací příkaz.

(4) Finanční úřad může trestní věc kdykoli předložit státnímu zastupitelství. Státní zastupitelství může trestní případ kdykoli převzít. V obou případech může státní zastupitelství po dohodě s finančním úřadem vrátit věc finančnímu úřadu.“

- 12 Ustanovení § 399 odst. 1 tohoto zákoníku zní takto:

„Pokud finanční úřad vede vyšetřování podle § 386 odst. 2 samostatně, vykonává práva a povinnosti, které při vyšetřování přísluší státnímu zastupitelství.“

- 13 Ustanovení § 400 uvedeného zákoníku stanoví:

„Jsou-li během vyšetřování shromážděny dostatečné důkazy pro zahájení soudního řízení, daňový orgán požádá soud o vydání trestního příkazu, lze-li trestní věc projednat ve zkráceném trestním řízení; pokud tomu tak není, předá daňový orgán věc státnímu zastupitelství.“

Italské právo

Trestní řád

- 14 Článek 257 odst. 1 codice di procedura penale (trestní řád) zní takto:

„V souladu s článkem 324 může obviněný, osoba, jejíž majetek byl zajištěn a osoba, která má právo na jeho vrácení, podat proti rozhodnutí o zajištění majetku žádost o přezkoumání, včetně přezkoumání ve věci samé.“

Legislativní nařízení č. 108/17

- 15 Směrnice 2014/41 byla provedena do italského práva decreto legislativo n. 108 – Norme di attuazione della direttiva 2014/41/UE del Parlamento europeo e del Consiglio, del 3 aprile 2014, relativa all'ordine europeo di indagine penale (legislativní nařízení č. 108, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech) ze dne 21. června 2017 (GURI č. 162 ze dne 13. července 2017, dále jen „legislativní nařízení č. 108/17“).

- 16 Článek 4 odst. 1 až 4 legislativního nařízení č. 108/17 stanoví:

„1. Státní zástupce při soudu správního centra v obvodu, ve kterém mají být provedeny požadované úkony, odůvodněným rozhodnutím uzná vyšetřovací příkaz ve lhůtě třiceti dnů od jeho obdržení nebo v odlišné lhůtě stanovené vydávajícím orgánem, v každém případě však nejpozději do šedesáti dnů. Státní zástupce informuje procuratore nazionale antimafia e antiterrorismo [(státní zástupce pro boj proti mafii a terorismu)] o obdržení vyšetřovacího příkazu za účelem koordinace vyšetřování, jedná-li se o vyšetřování trestných činů uvedených v čl. 51 odst. 3a a 3c trestního řádu. Kopie obdrženého vyšetřovacího příkazu je každopádně předána ministerstvu spravedlnosti.

2. Vyšetřovací příkaz se vykoná do 90 dnů způsobem výslovně vyžádaným vydávajícím orgánem, pokud to není v rozporu se zásadami právního řádu státu. Provedení úkonů uvedených v člancích 21 a 22 se každopádně řídí italským právem.

3. Existují-li důvody naléhavosti nebo nezbytnosti, přistoupí se k uznání a výkonu v co nejkratší lhůtě stanovené vydávajícím orgánem.

4. Rozhodnutí o uznání oznámí sekretariát státního zastupitelství obhájci podezřelého ve lhůtě stanovené pro oznámení, na které má právo podle italského práva za účelem provedení úkonu. Pokud italský zákon stanoví pouze právo obhájce být přítomen při provedení úkonu bez předchozího oznámení, rozhodnutí o uznání se oznámí v samotném okamžiku provedení úkonu nebo bezprostředně po něm.“

17 Článek 5 odst. 1 a 2 tohoto legislativního nařízení zní následovně:

„1. Pokud vydávající orgán požaduje, aby byl úkon proveden soudcem nebo pokud požadovaný úkon musí být podle italského práva proveden soudcem, státní zástupce uzná vyšetřovací příkaz a předloží vyšetřujícímu soudci žádost o jeho výkon.

2. Po obdržení žádosti povolí soud výkon po ověření podmínek uznání vyšetřovacího příkazu.“

18 Článek 13 uvedeného legislativního nařízení stanoví:

„1. Ve lhůtě pěti dnů od oznámení podle čl. 4 odst. 4 mohou podezřelý a jeho obhájce podat námitku proti rozhodnutí o uznání u vyšetřujícího soudce.

2. Vyšetřující soudce rozhodne usnesením po vyslechnutí státního zástupce. Usnesení se doručí státnímu zástupci a oznámí dotyčné osobě.

3. Státní zástupce neprodleně informuje vydávající orgán o rozhodnutí. Je-li námitce vyhověno, rozhodnutí o uznání se zrušuje.

4. Námitka nemá odkladný účinek na výkon vyšetřovacího příkazu a na předání výsledků provedených činností. Státní zástupce v každém případě nemusí předat výsledky provedených činností, pokud hrozí nebezpečí, že tím podezřelému, obviněnému nebo osobě jinak dotčené provedením úkonu vznikne vážná a nenapravitelná újma.

5. Jsou-li dány důvody pro zamítnutí uvedené v článku 10, nařídí vyšetřující soudce, který rozhoduje o výkonu vyšetřovacího příkazu podle článku 5, na žádost účastníků řízení rovněž zrušení rozhodnutí o uznání vydaného státním zástupcem.

6. V případě zrušení rozhodnutí o uznání se vyšetřovací příkaz nevykoná.

7. Podezřelý nebo obviněný, jeho obhájce, osoba, které se týká zajištění důkazů nebo majetku, jakož i osoba, která má právo na jejich vrácení, mohou rovněž podat námitku proti rozhodnutí o uznání vyšetřovacího příkazu týkajícího se zajištění důkazů. Soudce rozhoduje na neveřejném zasedání ve smyslu článku 127 trestního řádu. V takovém případě mohou státní zástupce a dotyčné osoby podat proti rozhodnutí soudu kasační opravný prostředek pro porušení zákona, a to ve lhůtě 10 dnů od jeho doručení. Kasační soud rozhodne na neveřejném zasedání ve lhůtě

30 dnů ode dne podání kasačního opravného prostředku. Kasační opravný prostředek nemá odkladný účinek.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 19 Dne 14. listopadu 2019 obdrželo Procura della Repubblica di Trento (státní zastupitelství v Trentu, Itálie) evropský vyšetřovací příkaz vydaný téhož dne Finančním úřadem pro daňové trestní věci v Münsteru, kterým se žádá o prohlídku obchodních prostor XK v rámci vyšetřování daňového úniku v oblasti daně z příjmů vedeného podle německého daňového zákoníku.
- 20 Oddíl L tohoto evropského vyšetřovacího příkazu, v němž musí být v případě potřeby uvedeny údaje o justičním orgánu, který uvedený vyšetřovací příkaz potvrdil, nebyl vyplněn.
- 21 Dopisem ze dne 20. prosince 2019 státní zastupitelství v Trentu požádalo Finanční úřad pro daňové trestní věci v Münsteru, aby mu předal kopii evropského vyšetřovacího příkazu potvrzeného justičním orgánem.
- 22 E-mailem ze dne 8. ledna 2020 Finanční úřad pro daňové trestní věci v Münsteru informoval státní zastupitelství v Trentu o tom, že evropský vyšetřovací příkaz nemusí být potvrzen justičním orgánem. Finanční úřad pro daňové trestní věci v Münsteru totiž vysvětlil, že vzhledem k tomu, že podle čl. 399 odst. 1 daňového zákoníku vykonává v řízeních o daňových deliktech funkce státního zastupitelství, musí být považován za justiční orgán ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41.
- 23 Státní zastupitelství v Trentu ve svém předkládacím rozhodnutí uvádí, že evropský vyšetřovací příkaz musí být nezbytně soudním rozhodnutím v tom smyslu, že podle čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 musí být buď vydán justičním orgánem, nebo vydán správním orgánem a potvrzen justičním orgánem.
- 24 Jak totiž obdobně vyplývá z rozsudku ze dne 10. listopadu 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860), který se týkal evropského zatýkacího rozkazu upraveného rámcovým rozhodnutím Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), vysoký stupeň důvěry mezi členskými státy s sebou nese zapojení justičního orgánu v rámci přijímání evropského vyšetřovacího příkazu.
- 25 V projednávaném případě přitom Finanční úřad pro daňové trestní věci v Münsteru, který je správním orgánem, tvrdí, že může vydat evropský vyšetřovací příkaz, podepsaný jeho správním ředitelem, aniž by tento příkaz musel být potvrzen soudcem nebo státním zástupcem z důvodu, že je oprávněn vykonávat stejná práva a povinnosti jako německé státní zastupitelství na základě § 399 odst. 1 daňového zákoníku.
- 26 Státní zastupitelství v Trentu zdůrazňuje, že ve věci v původním řízení vyvstává otázka, zda a v jakém rozsahu čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 opravňuje členský stát k předání evropského vyšetřovacího příkazu vydaného správním orgánem, pokud tento příkaz nebyl potvrzen justičním orgánem.

- 27 Státní zastupitelství v Trentu má v tomto ohledu za to, že úvahy Soudního dvora uvedené v rozsudku ze dne 27. května 2019, OG a PI (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově) (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, body 48 a 49), v němž se jednalo o rámcové rozhodnutí 2002/584, jsou použitelné v kontextu směrnice 2014/41, neboť evropský vyšetřovací příkaz, přestože nemá vliv na osobní svobodu, představuje velmi invazivní opatření.
- 28 Kromě toho má státní zastupitelství v Trentu za to, že je oprávněno předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, přestože podle článku 267 SFEU může podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce pouze „soud členského státu“.
- 29 Je pravda, že Soudní dvůr již v rozsudku ze dne 12. prosince 1996, X (C-74/95 a C-129/95, EU:C:1996:491) rozhodl, že italské státní zastupitelství nebylo oprávněno podat k němu žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. Tento rozsudek však není v projednávaném případě relevantní, jelikož se věc, ve které byl vydán uvedený rozsudek, týkala trestního řízení zahájeného před tímto státním zastupitelstvím, jehož posláním nebylo rozhodnout v řízení zcela nezávisle, ale případně předložit věc příslušnému soudu.
- 30 Státní zastupitelství v Trentu přitom poznamenává, že není účastníkem vyšetřovacího řízení vedeného v Německu Finančním úřadem pro daňové trestní věci v Münsteru. Mimoto nemůže v Itálii zahájit trestní stíhání v souvislosti se skutky, jichž se týká evropský vyšetřovací příkaz dotčený v původním řízení, ani předložit tento evropský vyšetřovací příkaz k posouzení soudu, jelikož podle italského práva přísluší státnímu zástupci, a nikoli soudům, uznat evropský vyšetřovací příkaz, a v důsledku toho jej vykonat, nebo případně odmítnout jeho uznání. Žádný soud se tedy neúčastní řízení o uznání takového příkazu.
- 31 Italské státní zastupitelství tak musí být v rámci řízení o výkonu evropského vyšetřovacího příkazu kvalifikováno jako orgán, jehož úkolem je „rozhodnout zcela nezávisle o sporu“, a tedy „soud“ ve smyslu článku 267 SFEU.
- 32 Za těchto okolností se státní zastupitelství v Trentu rozhodlo položit Soudnímu dvoru tuto předběžnou otázku:

„Musí být [čl. 2 písm. c) bod ii)] směrnice [2014/41] v části, v níž stanoví, že za vydávající orgán může být považován také „jakýkoli jiný příslušný orgán, který vydávající stát určí a který v konkrétním případě jedná jako vyšetřující orgán v trestním řízení a má v souladu s vnitrostátním právem pravomoc nařídít shromažďování důkazů“, přičemž v takovém případě „musí evropský vyšetřovací příkaz před jeho předáním vykonávajícímu orgánu a po posouzení jeho souladu s podmínkami pro vydání evropského vyšetřovacího příkazu podle této směrnice, zejména s podmínkami stanovenými v čl. 6 odst. 1, potvrdit soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce ve vydávajícím státě“, vykládán v tom smyslu, že umožňuje členskému státu zbavit správní orgán povinnosti nechat si potvrdit evropský vyšetřovací příkaz, když jej kvalifikuje jako „justiční orgán“ ve smyslu článku 2 směrnice?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 33 Německá vláda a Komise ve svých písemných vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru vyjádřily pochybnosti o tom, zda má státní zastupitelství v Trentu postavení „soudu“ ve smyslu článku 267 SFEU.

- 34 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že při posouzení toho, zda je předkládající orgán svou povahou „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU, což je otázka, která je upravena výlučně unijním právem, přihlíží Soudní dvůr k souboru faktorů, jako je to, zda je daný orgán zřízen zákonem, zda se jedná o stálý orgán, zda má obligatorní jurisdikci, zda má řízení před ním kontradiktorní povahu, zda aplikuje právní předpisy a zda je nezávislý (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 51 a citovaná judikatura).
- 35 Pokud jde o kritéria týkající se zřízení předkládajícího orgánu zákonem, jeho stálosti, obligatornosti jeho jurisdikce, jeho nezávislosti, jakož i aplikace právních předpisů tímto orgánem, neobsahuje spis, který má Soudní dvůr k dispozici, žádnou skutečnost, která by mohla prokázat, že státní zastupitelství v Trentu tato kritéria nesplňuje.
- 36 Je však třeba rovněž zkoumat, zda v rámci řízení, které ho vedlo k předložení věci Soudnímu dvoru, koná státní zastupitelství v Trentu v rámci výkonu soudní činnosti ve smyslu článku 267 SFEU.
- 37 V tomto ohledu z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že i když článek 267 SFEU nepodmiňuje možnost obrátit se na Soudní dvůr sporným charakterem řízení, v jehož rámci vnitrostátní soud pokládá předběžnou otázku, vnitrostátní soudy jsou oprávněny obrátit se na Soudní dvůr pouze tehdy, když před nimi probíhá spor a rozhodují v rámci řízení, které má být ukončeno rozhodnutím soudní povahy (rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, bod 34 a citovaná judikatura).
- 38 Koná-li přitom jako orgán vykonávající evropský vyšetřovací příkaz ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2014/41, takové italské státní zastupitelství, jako je státní zastupitelství v Trentu, není povoláno k rozhodnutí sporu, a nemůže být proto považováno za orgán vykonávající soudní funkci.
- 39 Článek 1 odst. 1 této směrnice totiž definuje evropský vyšetřovací příkaz jako rozhodnutí justičního orgánu vydané či potvrzené justičním orgánem jednoho členského státu za účelem provedení jednoho nebo několika konkrétních vyšetřovacích úkonů v jiném členském státě s cílem získat důkazy v souladu s uvedenou směrnicí, a to včetně důkazů, které jsou již v držení příslušných orgánů tohoto členského státu.
- 40 Článek 1 odst. 2 směrnice 2014/41 stanoví, že členské státy vykonají evropský vyšetřovací příkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s touto směrnicí. Podle článku 9 odst. 1 uvedené směrnice vykonávající orgán uzná evropský vyšetřovací příkaz bez dalších formalit a zajistí jeho výkon stejným způsobem a za stejných podmínek, jako by daný vyšetřovací úkon byl nařízen orgánem vykonávajícího státu. Podle téhož ustanovení tento orgán může rozhodnout, že evropský vyšetřovací příkaz nevykoná s poukazem na některý z důvodů pro odmítnutí uznání nebo výkonu nebo některý z důvodů odkladu stanovených v téže směrnicí. Článek 9 odst. 3 směrnice 2014/41 dále stanoví, že pokud vykonávající orgán obdrží evropský vyšetřovací příkaz, který nebyl vydán vydávajícím orgánem ve smyslu článku 2 písm. c) této směrnice, vykonávající orgán vrátí evropský vyšetřovací příkaz zpět vydávajícímu státu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2020, Staatsanwaltschaft Wien (padělané platební příkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, body 43 až 45].

- 41 Jak vyplývá z bodu 34 odůvodnění směrnice 2014/41, vyšetřovací úkony stanovené evropským vyšetřovacím příkazem mají předběžnou povahu. Jediným účelem jejich vykonání je získat důkazy a, jsou-li splněny podmínky nezbytné k tomuto účelu, předat je vydávajícímu orgánu uvedenému v čl. 2 písm. c) této směrnice.
- 42 Za těchto podmínek nelze na vykonávající orgán ve smyslu čl. 2 písm. d) uvedené směrnice, který uznává a vykonává evropský vyšetřovací příkaz, nahlížet tak, že je pověřen „vynesením rozsudku“ ve smyslu článku 267 SFEU. V tomto ohledu přísluší výlučně příslušným justičním orgánům vydávajícího členského státu, aby s konečnou platností rozhodly o těchto důkazech v rámci trestního řízení, které bylo v tomto státě zahájeno.
- 43 Takové italské státní zastupitelství, jako je státní zastupitelství v Trentu, když koná jako vykonávající orgán ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2014/41, tedy nekoná v rámci řízení, které má být ukončeno rozhodnutím soudní povahy, ve smyslu judikatury Soudního dvora připomenuté v bodě 37 tohoto rozsudku.
- 44 Tento závěr není zpochybněn okolností uvedenou předkládajícím orgánem, jakož i italskou vládou v jejím vyjádření a odpovědích předložených Soudnímu dvoru, podle které legislativní nařízení č. 108/17 nestanovilo žádný soudní přezkum rozhodnutí státního zástupce o neuznání evropského vyšetřovacího příkazu.
- 45 Taková okolnost, která se ostatně omezuje pouze na případ neuznání evropského vyšetřovacího příkazu, je totiž irelevantní pro účely určení, zda takové italské státní zastupitelství, jako je státní zastupitelství v Trentu, vykonává soudní činnost ve smyslu článku 267 SFEU, když má přijmout rozhodnutí o uznání a výkonu takového evropského vyšetřovacího příkazu. Konkrétně tato okolnost nemá vliv na závěr učiněný v bodech 41 a 42 tohoto rozsudku, podle něhož vyšetřovací úkony stanovené evropským vyšetřovacím příkazem mají předběžnou povahu, a na rozhodnutí o uznání a výkonu takového evropského vyšetřovacího příkazu tedy nelze nahlížet jako na rozhodnutí soudní povahy.
- 46 S ohledem na výše uvedené je třeba konstatovat, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná státním zastupitelstvím v Trentu je nepřijatelná.

K nákladům řízení

- 47 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu k řízení probíhajícímu před předkládajícím orgánem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený orgán. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná rozhodnutím Procura della Repubblica di Trento (státní zastupitelství v Trentu, Itálie) ze dne 15. ledna 2020 je nepřijatelná.

Podpisy.